

Peter Eisenman, Arata Isozaki ve Ignasi de Solà-Morales Rubió'nun ilk düşüncesini oluşturduğu bu çalışma ve tartışma grubu, Japon Shimuzu inşaat şirketinin mali desteğini alan New York merkezli bir şirket—*Anyone Corporation*—olarak örgütledikten sonra, 1991 yılından başlayarak, İngilizce'de “any-“ başlangıçlı belirsizlik ifade eden on kavramı başlık olarak alan on toplantı yapmayı planlamış. Bu toplantılardan bugüne kadar gerçekleşenler şunlar: *Anyone* (1991, Los Angeles), *Anywhere* (1992, Yufuin), *Anyway* (1993, Barselona), *Anyplace* (1994, Montreal), *Anywise* (1995, Seul), *Anybody* (1996, Buenos Aires) ve *Anyhow* (1997, Rotterdam). Henüz *Anymore* ve *Anything* toplantılarının yeri belli değil ama, ‘belirsiz/zaman’ üstüne sekizinci toplantı *Anytime*'a, Mimarlar Derneği 1927 ve *Anyone Corporation*'ın düzenleyiciliği, Tepe İnşaat A.Ş. ve Shimuzu Şirketi'nin sponsorluğu ve Çankaya Belediyesi'nin katkılarıyla, 15-17 Haziran 1998 tarihlerinde Ankara evsahipliği yapacak.

Anyone grubu ile bu toplantılar dizisinin birinin Türkiye'de düzenlenmesi yönündeki ilk iletişim Ağa Han Mimarlık Ödülleri genel sekreteri Dr. Suha Özkan'ın aracılığı ile kuruldu. Dr. Özkan ve Dr. Halûk Pamir'in girişimleri sayesinde, düzenlenmesi öngörülen on toplantının belki de en ilginç olan “zaman” temalı toplantının, 1998 yılında, Şevki Vanlı Mimarlık Vakfı ve *Anyone Corporation*'ın ortak düzenleyiciliğinde Türkiye'de gerçekleşmesi konusunda iki kurum arasında 1996 yılında bir sözleşme imzalandı. Türk kamuoyu bu girişimle, aynı zamanda da *Anyone Corporation*'ın başkanı olan Peter Eisenman'ın, *Corporation*'ın başkan vekili ve yayıncı sorumlusu Cynthia C. Davidson ile birlikte, 1996 yılı Mayıs ayında, Ankara ve İstanbul'a yaptığı, Şevki Vanlı Mimarlık Vakfı ve Yapı Endüstri Merkezi tarafından düzenlenen ziyaret sırasında tanıştı.

1998 Yılında gerçekleşecek toplantının hazırlık süreci, çeşitli tür etkinliklerin bir bileşkesi olarak düşünüldü—toplantının genel çerçevesinin çizilmesi, alt başlıklarının ya da temalarının belirlenip açıklanması, toplantıya konuşmacı olarak katılacak Türk ve yabancı isimler üzerinde görüş birliğine varılması, etkinliğin Ankara'da düzenlenecek olmasından en üst düzey kazancı sağlamak üzere hazırlık niteliğinde çok-disiplinli toplantılar düzenlenmesi gibi. Hazırlıklar, 1997 yılı Haziran ayına kadar, Dr. Halûk Pamir'in, Şevki Vanlı Mimarlık Vakfı ile ortak çalışmaları yoluyla sürdürüldü: 1997 yılının Ocak ve Mayıs aylarında gerçekleşen iki geniş katılımlı çok-disiplinli hazırlık toplantısını Şevki Vanlı Mimarlık Vakfı düzenledi. Gerek Dr. Özkan ve Dr. Pamir'in girişiminin bir tasarı haline gelmesi, gerekse gerçekleşme yolunda gelişmesi yönündeki tüm katkılarından dolayı, Dr. Şevki Vanlı'nın şahsında, kendisi başta olmak üzere Şevki Vanlı Mimarlık Vakfı'nda bu projeye emeği geçen herkese teşekkürü borç biliriz.

1997 Yılı Haziran ayında, yine Dr. Vanlı'nın öneri ve desteği ile, Şevki Vanlı Mimarlık Vakfı, *Anytime* toplantısının düzenlenmesi sorumluluğunu Mimarlar Derneği 1927'ye devretti. 12-14 Haziran 1997 tarihinde Rotterdam'da yapılan *Anyhow* toplantısına Dr. Pamir ile birlikte Türkiye'den gözlemci olarak katılan Dernek yönetim kurulu başkanı Haldun Ertekin ve genel sekreteri C. Abdi Güzer, *Anytime*'in ön görüşmelerini tamamladılar. Bu aşamadan sonra da tüm hazırlık çalışmaları, Dr. Pamir'in düzenleyiciliğinde yürütüldü.

Anyone Corporation ile yapılan sözleşme ile devralman bir hazırlık etkinliği de, bugüne kadar düzenlenen tüm *Any-* toplantılarının yayın haklarını elinde tutan *Anyone Corporation* adına Cynthia C. Davidson'un izni, onayı ve katkısıyla, kendi meslek alanlarının en önde gelenleri arasında kabul edilen isimleri bir araya getiren mimarlık ve yerleşimlere ilişkin küresel ölçekteki kaygıları ülkemiz okurlarına tanıtacak bir yayının hazırlanması oldu. İlerideki sayfalarda göreceğiniz gibi, aslında günlük yaşam ve meslek pratiğimizde pek de yabancı olmadığı bazı konuların, yukarıda belirttiğimiz gibi *Anyone* grubunun oluşturulmasındaki belli başlı amaç doğrultusunda, “küresel ölçekte ve

çok-disiplinli bir eleştirel mimarlık söylemi içinde ele alınması” ile oluşturulan “belirsiz”—akışkan, değişken, sınırları çizilemeyen, tek bir yönü izlemeksizin belli noktalara işaret eden—çerçevenin “Türkçesi” idi, bu yayımla amaçlanan. Bu kitabın başlığının bir ‘işgal’ çağrışımı yaptığı birileri olduysa eğer, işte bu yüzden, hem haklı hem de haksızdılar belki de

Bu kitapta yer alan yazılar, işte bu amaç doğrultusunda, daha önce yapılan *Any* toplantılarının tümü de izleyen yıl içinde Cynthia C. Davidson tarafından derlenen yayınlarının beş tanesinden Prof.Dr. Halûk Pamir tarafından seçildi. Dr. Pamir’in seçkisinden oldukça önemli miktarda yazı, Derneğimiz yayını hazırlama sorumluluğunu devraldığına çevirileri henüz tamamlanmamış olduğundan, yayını geciktirmek korkusuyla, bu seçkinin dışında bırakılmak durumunda kaldı: *Anywhere*’den (1992) Derrida’nın ‘*Fuxitexture*’, Kimura’nın ‘*On the Place of Dwelling*’, Solà-Morales Rubió’nun ‘*Place: Permanence or Production*’, Kipnis’in ‘*Four Predicaments*’ ve Eisenman’ın ‘*K Nowhere 2 Fold*’; *Anyway*’den (1994) Eisenman’ın ‘*A-Way From/To Architecture*’ ve Rajchman’ın ‘*Manyways*’; *Anyplace*’den (1995) Lamoureux’un ‘*Architecture Recharged by Art*’; *Anywise*’den (1996) Grosz’un ‘*Architecture from the Outside*’ başlıklı yazıları. Eğer bu yazıları da seçkiye katabilseydik, kuşkusuz bu yayının içeriği daha da zenginleşecekti.

Yine de, başta bu derlemenin ‘mimar’ Prof.Dr Halûk Pamir olmak üzere, bu yayında yer alan yazıları Türkçeleştiren Alev Erkmen, Elif Özçelebi, Dr. Emel Aközer, Halûk Zelef, Dr. Ranâ Nergis Ögüt ve Zeynep Aktüre’nin, son okumaları yapan Erkin Aytaç, Dr. Güven Arif Sargın ve Dr. Tansel Korkmaz’ın, son okumalar ışığında sınırlı düzeltmeler yoluyla metinlere son şeklini veren Süleyman Doğan’ın değerli katkılarıyla, bu kitabın Türkçe mimarlık yayınları arasında kendi yerini bulacağına inanıyoruz.

Son düzeltmeler sırasında, farklı çevirmenlerin metinleri arasında bir ‘dil bütünlüğü’ sağlamak amaçlı bir düzeltmenlik yapılmadı; yayının dil kullanımı bakımından gösterdiği çeşitliliğin, gerek *Any* yayınları gerekse Türkçe mimarlık yayınlarının geneli çerçevesinde, bir aykırılık oluşturmadığı düşünüldü. Çevirmenlerin ürünlerine yapılan belki de en kapsamlı müdahale, bazı yazıları daha anlaşılır kılmak üzere çevirmenlerin metinlere ekledikleri geniş açıklayıcı notların ayıklanması oldu—örneğin Alev Erkmen’in Asada ve İsozaki’nin ‘Herhangi Bir Yerin Üretimi’ yazısı için notları gibi. Bu tür müdahalelerde, özgün İngilizce metinlerin kendi dillerinde, bu tür açıklamalar olmaksızın, ne kadar anlaşılır olduklarını kendimize ölçüt aldık ve açıklayıcı notları buna göre eleddik.

Kitabın yayına hazırlanması sırasında, görsel malzemenin boyutlarının başka bir tasarıma uyumsuzluk gösterebileceği ve yayınların özgünlerinin içeriğinin ayrılmaz parçası olan görsel dilinin kaybedilebileceği kaygısıyla, sayfa düzenlerinde özgün yayınlardaki tasarımın aynısının uygulanmasına çalışıldı. Görsel malzemenin sizlere ulaştığı niteliği, özgün yayınlardan filmlerini çeken Çağdaş Basım Hizmetleri Ltd. Şti’ne ve Orta Doğu Teknik Üniversitesi Basım İşliği çalışanları Seyit Kapusuz’un montaj ve kalıp, Hacı İnalton’un baskı ve Abidin Tüfekçioğlu’nun cilt aşamasında gösterdikleri titizliğe borçluyuz; grafik tasarım anlamında kitabın tek “özgün”ü olan kapağını ise Fatih C. Öz’e.

Bu yayına emeği geçen tüm bu kişilere Mimarlar Derneği 1927 adına teşekkür eder, *Any* seçkimizi, yayını derleyen Dr. Pamir’e “Bu kitabın ‘Önsöz’ü nasıl olmalı sizce?” diye sorduğumuzda verdiği şu yanıtla ilgilerinize sunarız:

“İyi okumalar!”

Mimarlar Derneği 1927 adına
Zeynep Aktüre